

Grāmatvedības ārpakalpojumus drīkst sniegt tikai licencētas personas 2/11/24

Ar 2023. gada 1. jūliju grāmatvedības ārpakalpojumus drīkst sniegt tikai personas, kas ir saņēmušas Valsts ieņēmumu dienesta (VID) izsniegtu ārpakalpojuma grāmatveža licenci. Šī licencēšanas prasība attiecas gan uz komersantiem, kas sniedz grāmatvedības ārpakalpojumus, gan uz fiziskām personām, kas sniedz grāmatvedības ārpakalpojumus kā saimnieciskās darbības veicēji.

Normatīvo aktu prasības

Saskaņā ar Grāmatvedības likuma 34. panta pirmo daļu uzņēmuma grāmatvedību kārtu grāmatvedis vai ārpakalpojuma grāmatvedis, ar ko uzņēmuma vadītājs noslēdzis rakstveida līgumu noteikto pienākumu veikšanai. Tas ietver gada pārskatu, konsolidēto gada pārskatu un citu normatīvajos aktos noteikto finanšu pārskatu sagatavošanu saskaņā ar attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Grāmatvedības uzdevumos ir iekļauta nodokļu aprēķināšana, un to var veikt gan uzņēmumā, gan grāmatvedības ārpakalpojuma sniedzēja uzņēmumā pats grāmatvedis vai cita prasībām atbilstoša persona. Šādi nodokļu aprēķinu veidi ietver:

- pievienotās vērtības nodokļa deklarācijas;
- uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijas;
- iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijas;
- deklarācijas par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām;
- pārskatus par fiziskām personām izmaksātajām summām;
- citus nodokļu pārskatus.

Kā VID norāda izsniegtajā viedoklī, ja grāmatvedības pakalpojuma līguma ietvaros tiek veiktas tikai tādas darbības, kas saistītas ar darba algu un saistīto nodokļu aprēķinu, un pakalpojuma sniedzējs nenodrošina pilnu grāmatvedības ciklu, ieskaitot gada pārskatu sagatavošanu, tad ārpakalpojuma grāmatveža licence nav nepieciešama.

VID skaidro, ka ārpakalpojuma grāmatveža licence nav paredzēta konkrētām darbībām, bet ļauj veikt vispārīgas grāmatvedības darbības, ieskaitot pakalpojuma saņēmēja grāmatvedības organizāciju. Ārpakalpojuma grāmatvedis ir atbildīgs un darbojas saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar klientu un kurā ir noteikti viņa pienākumi, tiesības un atbildība.

Mūsu nostāja atšķiras no VID sniegtā viedokļa, ka tad, ja uzņēmums noslēdz līgumu ar ārpakalpojuma uzņēmumu tikai par darba algas aprēķināšanu vai gada pārskata sagatavošanu, tam nav nepieciešama ārpakalpojuma grāmatveža licence. Mūsuprāt, šādu likuma normu interpretāciju var izmantot ļaunprātīgi, sadalot uzņēmuma grāmatvedības funkcijas starp vairākiem nelicencētiem ārpakalpojuma sniedzējiem.

Ņemot vērā esošo normatīvo regulējumu, ārpakalpojuma grāmatveža licenci var iegūt juridiskā vai fiziskā persona, kas piedāvā grāmatvedības ārpakalpojumus un ir reģistrējusies VID kā likuma subjekts. Uzņēmumam ir nepieciešama tikai viena licence kopumā, nevis individuāli katram darbiniekam. Lai šo licenci iegūtu, ir jābūt vienai personai uzņēmumā, kas darbojas kā atbildīgais grāmatvedis, un tai ir jāatbilst noteiktajām prasībām, ieskaitot vismaz trīs gadu pieredzi grāmatvedības jomā un atbilstošu izglītību ceturtā līmeņa profesionālajā kvalifikācijā grāmatvedības, ekonomikas, vadības vai finanšu jomā. Atbildīgais grāmatvedis var būt arī valdes loceklis, ja viņš atbilst minētajām prasībām par pieredzi un izglītību grāmatvedības jomā.

Licenci ir iespējams iegūt attālināti, Elektroniskās deklarēšanas sistēmā aizpildot iesnieguma veidlapu "Iesniegums ārpakalpojuma grāmatveža licences saņemšanai". Darbošanās bez licences var tikt sankcionēta ar brīdinājumu, soda naudu, darbības apturēšanu vai pat pagaidu aizliegumu atbildīgajai personai pildīt pienākumus saskaņā ar Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma noteikumiem.